

۱-۲-۷-۲- مبلغ اولیه فصل

به مجموع مبالغ ردیف‌هایی که بهای پایه واحد نظارت در جدول هر فصل برای آن‌ها درج شده باشد، در فصل‌های قبل از اجرا و بعد از اجرا پس از اعمال ضریب اصلاح و در فصل حین اجرا پس از اعمال ضریب اصلاح و ضریب ویژگی، مبلغ اولیه فصل گفته می‌شود.

۱-۲-۷-۳- خدمات اضافه

خدمات اضافه در دوره نظارت، به خدماتی گفته می‌شود که شرح ردیفی برای آن در قرارداد نظارت پیش‌بینی نشده است یا با درخواست کارفرما انجام مجدد ردیف‌ها در طول اجرای کار نیاز باشد. در صورت بهای واحد ردیف‌های یادشده با توافق کارفرما و مشاور تعیین و آنالیز آن‌ها پیوست قرارداد می‌شوند.

۱-۲-۷-۴- ردیف‌های ستاره‌دار

به ردیف‌هایی گفته می‌شود که شرح ردیف آن‌ها در جداول فصل‌های دوم تا پنجم پیش‌بینی شده ولی فاقد بهای پایه واحد نظارت هستند. بهای واحد ردیف‌های یادشده با توافق کارفرما و مهندس مشاور در زمان انعقاد قرارداد تعیین و در قرارداد درج می‌شوند. در صورتی که امکان تعیین بهای واحد برای این ردیف‌ها در زمان انعقاد قرارداد امکان‌پذیر نباشد، بهای واحد در زمان ابلاغ شرح ردیف، توافق شده و آنالیز آن‌ها پیوست قرارداد می‌شود.

۱-۲-۷-۵- مبلغ برآورد اجرای کار

منظور از برآورد اجرای کار، برآورد به‌روز شده‌ای است که در اسناد مناقصه پیمان (براساس آخرین فهرست‌بهای پایه) ذکر می‌شود.

در خصوص پروژه‌هایی که سازمان برنامه و بودجه کشور فهرست‌بهای پایه ابلاغ نمی‌کند، منظور از فهرست‌بهای پایه، فهرست‌بهای منضم به پیمان است.

تبصره ۱: در پروژه‌هایی که نیاز به خرید تجهیزات مانند لوله و شیرآلات، تجهیزات بیمارستانی، تجهیزات نیروگاهی، تجهیزات تصفیه‌خانه و انتقال آب و غیره باشد، هزینه تجهیزات یادشده (تهیه شده توسط کارفرما یا پیمانکار) در برآورد اجرای کار برای محاسبه حق‌الزحمه لحاظ نمی‌شود. حق‌الزحمه نظارت بر نصب و راهاندازی این تجهیزات، در قالب فصل حین اجرا به عنوان ردیف ستاره‌دار با توافق مشاور و کارفرما و تا سقف ۱.۵ درصد هزینه خرید تجهیزات یادشده تعیین می‌شود.

بدیهی است چنانچه مشاور صرفاً برای خرید تجهیزات (بدون نصب و راهاندازی)، خدمات مشاوره ارائه می‌دهد، حق‌الزحمه مربوط در فصل قبل از اجرا پیش‌بینی شده است.

منظور از تجهیزات در پروژه‌های مختلف به صورت زیر است:

پروژه‌های رشته مهندسی آب: منظور از تجهیزات، تأسیسات و تجهیزات تلمبه‌خانه‌ها، تصفیه‌خانه‌ها، نیروگاه‌ها و خطوط لوله شامل لوله، شیرآلات، اتصال‌ها، پوشش‌های حفاظتی لوله، تجهیزات مکانیکی، الکتریکی و الکترونیکی است.

پروژه‌های رشته مهندسی ساختمان: منظور از تجهیزات ساختمان‌ها، دستگاه‌ها، لوازم و اجناسی است که در کاربری خاصی از یک ساختمان مورد نیاز بوده و در ساختمان نصب یا مستقر می‌شود و معمولاً در صورت تغییر نوع بهره‌برداری، کاربری نخواهد داشت.

پروژه‌های رشته راه، راه‌آهن و باند فرودگاه: منظور از تجهیزات، تأسیسات تونل‌ها و پل‌ها، لوازم روشنایی تونل‌ها و راه‌ها، تجهیزات ریل، تجهیزات مکانیکی، الکتریکی و الکترونیکی است.

درخصوص سایر رسته‌های خدمات مهندسی، هزینه تجهیزات با توافق مهندس مشاور و کارفرما تعیین می‌شود.

تبصره ۲: در تمامی روابط استفاده شده در این بخشنامه، مبلغ اولیه پیمان (C) و مبلغ کارکرد ماهانه صورت وضعیت پیمانکار در ماه موردنظر (F)، بدون احتساب هزینه تجهیزات باید محاسبه شود.

در کارهای رسته راه و باند فرودگاه، برای محاسبه برآورد اجرای کار (A)، مبلغ اولیه پیمان (C) و مبلغ کارکرد ماهانه صورت وضعیت پیمانکار در ماه موردنظر (F)، صرفاً ۶۵ درصد مبلغ فصل ۱۵ (فصل مربوط به آسفالت) فهرست‌بهای واحد پایه رسته راهداری و فهرست‌بهای واحد پایه رسته راه، راه آهن و باند فرودگاه منظور می‌شود.

تبصره ۳: در پروژه‌هایی که نیاز به ساخت تجهیزات سفارشی است، حق الزحمه نظارت بر ساخت تجهیزات سفارشی در قالب فصل حین اجرا به عنوان ردیف ستاره‌دار با توافق مشاور و کارفرما و تا سقف ۱.۵ درصد مبلغ خرید همان تجهیزات سفارشی تعیین می‌شود.

۱-۲-۷-۶- کارکرد فرضی ماهانه اجرا

کارکرد فرضی ماهانه اجرا (Y) عبارت است از حاصل تقسیم مبلغ برآورد اجرای کار (به میلیارد ریال) به مدت اولیه اجرای کار (به ماه).

تبصره: باتوجه به اینکه در زمان انعقاد قرارداد نظارت، مدت اولیه اجرای کار در دسترس نیست، در زمان انعقاد قرارداد نظارت، مدت اولیه اجرای کار باتوجه به مصوبات طراحی تفصیلی (مرحله دوم) و متناسب با حجم و شرایط پروژه محاسبه می‌شود.

۱-۲-۷-۷- کارکرد ماهانه صورت وضعیت پیمانکار

عبارت است از مبلغ کار انجام شده پیمانکار در یک‌ماه مطابق با صورت وضعیت بررسی شده توسط کارفرما (بدون در نظر گرفتن تعدیل).

۱-۲-۷-۸- پیشرفت ماهانه پروژه

حاصل تقسیم کارکرد ماهانه صورت وضعیت پیمانکار در ماه موردنظر بر مبلغ اولیه پیمان است.

۱-۲-۷-۹- هزینه تردد کارگاهی

هزینه تردد کارگاهی شامل هزینه سفر و خودروی تمامی عوامل نظارت (شامل عوامل فنی کارگاهی، عوامل مدیریت پروژه، عوامل فنی دفتر مرکزی و غیره) در حین اجرای کار است.

۱-۲-۷-۱۰- حق الزحمه کارکرد مشاور در هر ماه

حق الزحمه خدمات نظارت در ماه موردنظر که در پایان هر ماه شمسی براساس کار انجام شده توسط مشاور محاسبه می‌شود.

۱-۲-۷-۱۱- حق الزحمه درخواستی مشاور

حق الزحمه کارکرد مهندس مشاور در هر بخش که با اعمال ضوابط و روابط کنترلی موجود در قسمت «تحوه پرداخت حق الزحمه» هر بخش تعیین و به کارفرما ارائه می‌شود.

۱-۲-۸- عوامل نظارت

برای ارائه خدمات نظارت، پنج گروه به شرح زیر توسط مهندس مشاور تجهیز می‌شوند:

۱-۲-۸-۱- عوامل فنی دفتر مرکزی

عواملی با تخصص و تجربه فنی در زمینه رسته و رشته مرتبط با موضوع کار نظارت هستند که برای انجام خدمات فنی و مهندسی در جهت تضمین کیفیت و کنترل اجرای پروژه، در دفتر مرکزی شرکت مهندسی مشاور مستقر

می‌شوند و حسب مورد و بنا به ضرورت و تشخیص مهندس مشاور از محل اجرای پروژه (کارگاه) بازدید به عمل می‌آورند. برای نمونه در رسته راه و ترابری و در رشته راهسازی تخصص‌های لازم مانند خاکبرداری، خاکریزی، روسازی، سازه، نقشه‌برداری (کنترل هندسی)، هیدرولوژی و هیدرولیک، تونل، ژئوتکنیک، زمین‌شناسی مهندسی، ایمنی، امنیت، بهداشت و محیط زیست (HSSE) و در رسته ساختمان، تخصص‌های لازم از جمله سازه، معماری، تاسیسات مکانیکی، تاسیسات برقی و نقشه‌برداری از عوامل فنی دفتر مرکزی هستند.

۱-۲-۸-۲- عوامل پشتیبانی دفتر مرکزی

عوامل با تخصص و تجربه در زمینه‌هایی مانند برنامه‌ریزی و کنترل پروژه، مالی و قراردادی که به کار گرفته می‌شوند و در دفتر مرکزی شرکت مهندسين مشاور مستقر می‌شوند. عوامل این گروه حسب مورد و بنا به ضرورت و به تشخیص مهندس مشاور از محل اجرای پروژه (کارگاه) بازدید به عمل می‌آورند.

۱-۲-۸-۳- عوامل فنی کارگاهی

مهندسان ناظر و کاردان‌های فنی با تخصص و تجربه فنی در زمینه رسته و رشته مرتبط با موضوع کار نظارت هستند که برای انجام خدمات فنی و مهندسی که در محل اجرای پروژه مستقر بوده و خدمات نظارت فنی کارگاهی را با پشتیبانی دفتر مرکزی، حین اجرای عملیات، طبق شرح خدمات مربوط، بر عهده دارند.

تبصره ۱: به‌کارگیری عوامل پشتیبانی دفتر مرکزی، موضوع بند (۱-۲-۸-۲) در قالب عوامل فنی کارگاهی ممنوع است.

تبصره ۲: پس از تحویل موقت و در دوره بعد از اجرا، حضور عوامل فنی کارگاهی و پرداخت حق‌الزحمه خدمات مربوط از محل فصل حین اجرا موضوعیت ندارد. چنانچه بنابه درخواست کارفرما عواملی از مهندس مشاور در دوره بعد از اجرا در محل پروژه حاضر شوند، حق‌الزحمه مربوط از ردیف ۴۰۱۰۳۰۴۰۰ پرداخت می‌شود.

۱-۲-۸-۴- مدیر پروژه

فردی است با مدرک تحصیلی مهندسی در رشته مرتبط با موضوع کار نظارت و آشنا با مفاهیم مدیریت پروژه که به منظور ایجاد یکپارچگی و نیز هماهنگی میان ارکان پروژه، با تعیین حدود اختیارات از سوی مهندس مشاور به پیمانکار و کارفرما معرفی می‌شود. نحوه حضور مدیر پروژه به شرح زیر است:

الف) در پروژه‌های با مبلغ کارکرد فرضی ماهانه اجرای کمتر یا مساوی شش برابر نصاب معاملات متوسط، نیاز به حضور تمام‌وقت مدیر پروژه نبوده و متناسب با شرایط پروژه می‌تواند به صورت پاره‌وقت به کار گرفته شود.

ب) در پروژه‌های با مبلغ کارکرد فرضی ماهانه اجرای بیشتر از شش برابر نصاب معاملات متوسط، مدیر پروژه به صورت تمام‌وقت به کار گرفته می‌شود.

ج) در پروژه‌هایی با مبلغ کارکرد فرضی ماهانه اجرای مساوی یا بیشتر از پانزده برابر نصاب معاملات متوسط، لازم است تیم مدیریت پروژه از سوی مشاور به پیمانکار و کارفرما معرفی شود.

۱-۲-۸-۵- سرپرست عوامل فنی کارگاهی

سرپرست عوامل فنی کارگاهی، نماینده مقیم مهندس مشاور در کارگاه است که در چارچوب اختیارات تعیین‌شده در اسناد و مدارک پیمان و یا اختیارات تفویض‌شده، از طرف مهندس مشاور به پیمانکار معرفی شده و به تأیید کارفرما می‌رسد.

۱-۳- ضوابط محاسبه و پرداخت حق الزحمه

۱-۳-۱- مجموع مبالغ ردیف‌های ستاره‌دار در هر فصل نباید از ۱۰ درصد مبلغ اولیه هر فصل فراتر رود.

تبصره ۱- خدمات ردیف‌های ستاره‌دار در فصل پشتیبانی سقف ریالی ندارد.

تبصره ۲- ردیف مربوط به بازنگری طراحی تفصیلی (در فصل قبل از اجرا)، پرداخت هزینه و پاداش خدمات مربوط به ارائه پیشنهاد تغییر (در فصل‌های قبل از اجرا و حین اجرا) و نظارت بر نصب و راه‌اندازی تجهیزات (موضوع تبصره ۱ بند ۱-۲-۷-۵) از این قاعده مستثنی است و در محاسبه مجموع مبالغ ردیف‌های ستاره‌دار، منظور نمی‌شود.

۱-۳-۲- در فصل حین اجرا، مبلغ اولیه فصل فقط شامل خدمات ماهانه حین اجرا است.

۱-۳-۳- حق الزحمه مربوط به خدمات فسخ، تعلیق و خاتمه قرارداد، موضوع ردیف‌های (۳۰۲۰۲۰۵۰۰) تا (۳۰۲۰۲۰۷۰۰) در برآورد حق الزحمه نظارت در زمان انعقاد قرارداد منظور نمی‌شود.

۱-۳-۴- شرح ردیف‌های ۳۰۱۰۴۰۲۰۱، ۳۰۱۰۴۰۲۰۲، ۳۰۱۰۴۰۲۰۳، ۳۰۱۰۴۰۲۰۴، ۳۰۱۰۴۰۲۰۵، ۳۰۱۰۴۰۲۰۰، ۳۰۲۰۱۰۲۰۴، ۳۰۲۰۱۰۲۰۳، ۳۰۲۰۲۰۵۰۴، ۳۰۲۰۲۰۶۰۲، ۳۰۲۰۲۰۷۰۳، ۳۰۲۰۲۰۷۰۴ و ۴۰۱۰۱۰۶۰۰ (خدمات

مربوط به مشاور جنبی) در صورت عدم استفاده از خدمات مشاور جنبی در پروژه، از شرح خدمات حذف شده و حق الزحمه مربوط به این ردیف‌ها در محاسبه برآورد و پرداخت حق الزحمه لحاظ نمی‌شود.

۱-۳-۵- به دلیل لزوم حفظ یکپارچگی میان خدمات نظارت و تحویل‌شدنی‌های پروژه کاهش و یا تغییر ردیف‌ها قبل و در زمان انعقاد قرارداد مجاز نیست.

۱-۳-۶- کاهش ردیف به شرح خدمات نظارت، پس از انعقاد قرارداد نظارت، در هر یک از دوره‌های قبل از اجرا، حین اجرا و بعد از اجرا (به‌جز نظارت فنی کارگاهی) توسط کارفرما، در طول اجرای پروژه نباید از ۱۰ درصد مبلغ اولیه هر فصل بیشتر باشد. کاهش ردیف از شرح خدمات، نباید به یکپارچگی خدمات نظارت آسیب وارد کرده و یا مسئولیت مهندس مشاور را در خصوص کل خدمات نظارت مخدوش کند.

۱-۳-۷- افزایش ردیف به شرح خدمات هر فصل، قبل از انعقاد قرارداد نظارت، حداکثر تا سقف ۱۵ درصد مبلغ اولیه فصل امکان‌پذیر است. بهای ردیف‌های یادشده با توافق کارفرما و مهندس مشاور در زمان انعقاد قرارداد تعیین و در قرارداد درج می‌شوند.

۱-۳-۸- مجموع مبالغ ردیف‌های خدمات اضافه، حین اجرای پروژه و بعد از انعقاد قرارداد نظارت، در هر فصل نباید از ۲۰ درصد مبلغ اولیه هر فصل فراتر رود. این بند در مورد حق الزحمه خدمات فنی کارگاهی موضوعیت ندارد.

۱-۳-۹- با توجه به اینکه بهای ردیف‌های ستاره‌دار و خدمات اضافه با توجه به ویژگی‌های پروژه و با توافق مهندس مشاور و کارفرما تعیین می‌شوند، اعمال ضریب اصلاح و ضریب ویژگی به این ردیف‌ها موضوعیت ندارد.

۱-۳-۱۰- در دوران تعلیق پیمانکار، هرماه ۳۰ درصد متوسط سه ماه آخر حق الزحمه درخواستی مهندس مشاور در فصل حین اجرا به عنوان حق الزحمه دوران تعلیق به مهندس مشاور پرداخت می‌شود.

تبصره ۱: در دوره اجرا، خدمات موردی در محاسبه حق الزحمه دوران تعلیق منظور نمی‌شود.

تبصره ۲: در دوران تعلیق تنها حق الزحمه این بند به مهندس مشاور پرداخت می‌شود.

۱-۳-۱۱- صورت‌حساب خدمات نظارت در پایان هر ماه شمسی، با توجه به مفاد این دستورالعمل، توسط مهندس مشاور تهیه و به کارفرما ارائه می‌شود.

۱-۳-۱۲- در پروژه‌های غیرعمرانی، مبالغ نهایی قرارداد و صورت‌حساب پس از اعمال ضوابط این دستورالعمل در ضریب ۱.۱۵۶ ضرب می‌شود.

۱-۳-۱۳- در صورت نیاز، نحوه تعدیل این دستورالعمل و مبانی آن به صورت سالانه توسط سازمان برنامه و بودجه کشور ابلاغ خواهد شد.

۱-۳-۱- به استناد مصوبه شماره ۲۶/۸۱۰۳۴ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۰۳ شورای عالی فنی، چنانچه کارفرما تا ۱۵ روز پس از دریافت صورتحساب خدمات تأییدشده مهندس مشاور، بررسی و اعلام نظر کتبی ننماید و به استعلام کتبی مهندس مشاور نیز ظرف ۱۵ روز از انقضای مدت یادشده پاسخ ندهد، از این تاریخ به بعد (۳۰ روز از دریافت صورتحساب) ۷۰ درصد مبلغ صورتحساب مشمول مفاد بند (۸-۱۶) شرایط عمومی همسان قراردادهای خدمات مشاوره موضوع بخشنامه شماره ۵۴/۲۴۶۰-۱۰۵/۸۴۲ مورخ ۱۳۷۹/۰۴/۲۹ خواهد بود.

فصل دوم: خدمات نظارت در دوره قبل از اجرا

۱-۲- مبانی محاسبه حق الزحمه

حق الزحمه مربوط به خدمات نظارت در دوره قبل از اجرا به ازای هر پیمان، با اعمال ضریب اصلاح به دست آمده از جدول شماره (۱-۲) در مبالغ ردیفهای جدول شماره (۲-۲) محاسبه و با رعایت موارد زیر پرداخت می شود:

۱-۱-۲- در بهای پایه واحد نظارت جدول (۲-۲)، تمام هزینه ها برای انجام خدمات از جمله هزینه بالاسری لحاظ شده است. حق الزحمه هر ردیف در ازای دریافت تحویل شدنی مشخص شده در شرح ردیفها پرداخت می شود.

۲-۱-۲- پرداخت هزینه مربوط به ردیفهای جدول شماره (۲-۲) به ازای هر پیمان یکبار انجام می شود. در صورت نیاز به بازنگری و به روز نمودن خدمات ردیفهای یادشده، هزینه مربوط در قالب خدمات اضافه میان مهندس مشاور و کارفرما توافق می شود.

۳-۱-۲- در انتهای این دوره مهندس مشاور باید اسناد بایگانی الکترونیکی، شامل نسخه الکترونیکی صورتجلسات، مستندات مالی و قراردادی، مکاتبات، دفترچه فرمها و چکلیستها و گزارشهای مربوط به مدیریت پروژه را به صورت طبقه بندی شده و با دو فرمت اصلی (docx، cad، ...) و PDF به کارفرما تحویل دهد.

۴-۱-۲- انجام تمام خدمات دوره قبل از اجرا توسط مهندس مشاور باید قبل از تحویل زمین به پیمانکار باشد (مگر در خصوص انجام خدمات در کارهای نیمه کاره).

۵-۱-۲- چنانچه در دوره قبل از اجرا و پیش از برگزاری مناقصه، مهندس مشاور پیشنهاد تغییری ارائه نماید که منجر به کاهش برآورد اجرای کار شود، موارد توسط کارفرما بررسی و در صورت تصویب، پاداشی معادل رابطه (۱-۲) به وی تعلق می گیرد. مهندس مشاور پس از تصویب کارفرما موظف است تغییرات لازم را در اسناد مناقصه اعمال نماید. ۵۰ درصد پاداش پیشنهاد تغییر پس از تصویب اسناد مناقصه بروز شده و مابقی آن پس از تحویل موقت و در صورت اجرایی شدن پیشنهاد تغییر، مطابق مصوبه کارفرما، به مهندس مشاور پرداخت می شود.

$$H = (1 - \frac{A_d}{A}) \times M \times 1.2 \quad (1-2)$$

H: پاداش مشاور در ازای پیشنهاد تغییر در دوره قبل از اجرا

A_d: مبلغ برآورد اجرای کار پس از کاهش براساس پیشنهاد تغییر

A: مبلغ برآورد اجرای کار

M: حق الزحمه خدمات نظارت مشاور براساس قرارداد

تبصره ۱: در دوره قبل از اجرا تنها یکبار امکان پرداخت پاداش پیشنهاد تغییر به مهندس مشاور وجود دارد.

تبصره ۲: پیشنهاد تغییر ارائه شده توسط مهندس مشاور نباید منجر به کاهش کیفیت اجرا و افزایش هزینه های دوره بهره برداری پروژه شود.

تبصره ۳: به مشاوری که خدمات طراحی پروژه را انجام داده است، پاداش پیشنهاد تغییر تعلق نمی گیرد.